

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Leto LXXVI | 15. oktobra 2017 - Buenos Aires, Argentina | Št. 17

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

61. OBLETNICA NAŠEGA DOMA | Govor Martina Sušnika

Spoštovani!

Več kot šestdeset let življenja. Uspešnega življenja, smemo reči, ki se uvrsti v bogato zgodovino skoraj sedemdeset let življenja slovenske skupnosti v Argentini. Verjetno nikjer kot tukaj niso znali Slovenci, ki so bili primorani zapustiti domovino, ohraniti jezik in slovensko kulturo na splošnem, potom časti vrednega delovanja slovenskih šol, pevskih zborov, ansamblov, športnih, gledaliških in folklornih skupin, itd., ki so pripomogli k zvestobi koreninam skupaj z versko zavestjo. S tem si je naša skupnost zaslužila ime »argentinskega čudeža«, do katerega se lahko čutimo ponosni. To velja za vse naše domove, vsak s svojo istovetnostjo in svojimi značilnostmi, med katerimi si je Naš dom San Justo zaslužil pomembno mesto.

To seveda ne pomeni, da bi se smeli zaradi tega bahati, lahko si pa vsi člani skupnosti in, s svojo posebnostjo, člani Sanjuškega doma, privoščimo in privoščite veselo zadovoljstvo. Predvsem pa moramo biti hvaležni; najprej Bogu, ki je iz tragičnih razmer s svojo ljubeznivo (čeprav ne vedno razumljivo) previdnostjo znal voditi usodo naših prednikov in iz zla pridobil dobroto, seveda pa tudi vsem tistim, ki so v teku tolikih letih –s trudom, požrtvovalnostjo, velikodušnostjo, z izrednim smislom za organizacijo, z ljubeznijo in prav gotovo tudi z veseljem– materialno in duhovno gradili življenje društva in celotne skupnosti vse do današnjega dne.

Praznovanja obletic, takih kot jo na primer praznujemo danes, so dosegle številke, ki marsikoga začudijo in katerih si morda nekateri niso upali predvidevati. In glavno je to, da niso »konmemorativna« praznovanja, ki bi imela le spominski značaj do nekdanjega življenja, temveč »aktivna«. So praznovanja sedanje živosti, ki se s hvaležnim pogledom na preteklost še ozira na prihodnost z upanjem in novimi izzivi.

Ti izzivi pa seveda ne morejo in ne smejo spregledati, da so se časi dokaj spremenili. Svet ni isti kot pred šesdesetimi, sedemdesetimi leti, in prav tako tudi naša slovenska skupnost ni ista. Hvala Bogu. Okamenelo upiranje proti poteku časa je vselej nenaravno, in

to velja tudi za nas. To ne pomeni, da bi morali teči za novostmi in se spremembam pasivno prilagoditi, ne da bi nanje kritično gledali. Istočasno pa se ne moremo spremembam izogniti, češ da bi hoteli preprečiti potek časa. S tem bi skupnost ostala izolirana ne le od obkrožujoče realnosti, temveč tudi od same sebe, kar bi onemogočalo njeno pristnost.

Zato je primerno, da si ponovno in prenovljeno zastavimo vprašanja v zvezi z našo istovetnostjo in našimi cilji. Hvala Bogu in po zaslugi naših prednikov, menim, imamo dokaj na jasnem od kod prihajamo. To je velika prednost. A vsekakor se moramo s ponovnim začudenjem vprašati kaj smo (kot skupnost), kdo smo (kot posamezniki v zvezi s svojimi koreninami) in kam –kot posamezniki in kot skupnost– gremo in hočemo iti.

Glede tega, seveda, se bojo pojavili raznovrstni odgovori, ki zavisijo od razlik med generacijami in tudi od individualnih razlik oseb znotraj iste generacije. Kaj smo? Argentinski Slovenci? Slovenski Argentinci? Slovenci v Argentini? Argentinci, sinovi/vnuki Slovencev? Kakorkoli naj bi vsak posamezno odgovoril na ta vprašanja, vsekakor drži, da naš odnos s to južno zemljo –ki je za večino od nas že ne primorana okolica, temveč z vsemi črkami domovina– ni isti kot v prvih letih našega skupnostnega obstoja. Glavna vodilna mesta, na primer, v društvenih odborih, šolah in ra-

znih organizacijah so dandanes v rokah drugega ali celo tretjega rodu, t.s.p., oseb ki niso prišle iz Slovenije, temveč, so rojene že tukaj. Prevladujoči jezik v pogovorih med prijatelji je vsakič bolj španščina in to je seglo tudi v družine. Glede teh, se večja število t. i. »mešanih zakonov«, kar je povsem razumljivo. Umestitev mladine v družbene kroge izven skupnosti je tudi postala pomembnejša. In lahko bi naštevali še druge pojave, ki jih lahko vsi brez težav spoznamo. Lahko se ob nekaterih pritožujemo, druge dobrovoljno sprejmemo... kar pa ne moremo (ne smemo) je, da bi jih zaradi kaprice ne spoznali kot dejstva. Vsaka rast in tudi vsaka uspešna sprememba je možna le če sloni na pravem spoznanju; brez zadete diagnoze, bodo zdravila prav gotovo neučinkovita. Zato ne moremo odlašati vprašanj o naši identiteti in o stanju stvari v naši skupnosti, in to vprašanje mora segati čim bolj v globino, ne pa ostati na površini, na zunanjih pojavih, ki so včasih resnični sad notranjosti, včasih pa tudi lahko maskirana laž.

Jasnejši pogled tega kar smo, bo omogočal tudi jasnejši odgovor na vprašanja kam gremo, ki pa vključuje vprašanja »kam moramo?«, »kam moremo?« in »kam hočemo?«. Po značaju kaže imeti naša skupnost posebno sposobnost da si nastavlja visoke in zahtevne ideale, in tudi moč da jih doseže. To je ena od njenih hvalevrednih značilnosti. Vsekakor pa moramo paziti, da ne postanejo ti ideali neutelesljivi in nedosegljivi, kajti v takem slučaju je lahko izid polomija in frustracija, ki bi ohromili energije in moči, ali pa doprinesli elitistično izključitev tistih, ki uspeha ne dosežejo, a ki so pomoči vrednot in zdravih idealov prav toliko potrebni ter imajo do njih isto dolžnost in pravico.

To ne pomeni, da bi morali znižati nivo naših ciljev, zapasti v povprečnost in pozabiti na iskanje čim višje kvalitete naših delovanj. Predstavlja nam pa nujnost o razmišljanju o tem, kako je lahko to kvalitetno delo čim bolj vključujoče za naše člane in kako lahko pospešuje njihovo osebno rast. Kako lahko osebne različnosti povežemo v skupne interese v prid skupnega dobrega, ne da bi to vključevalo raztopitev posameznikovih značilnosti, kajti

enota skupnosti, njen obstoj in razmah bojo nadaljnjo možni le če spoštujejo in pospešujejo razvoj in vitalnost posameznikov, ki jo sestavljajo. In posamezniki jo bomo še nadaljnjo sestavljali, ne iz same navade, ne iz strahu ali kakšnega praznega smisla za dolžnost, temveč če spoznamo, da je ta dolžnost polnosmiselno utemeljena na pravih idealih in vrednotah, ki znajo razgibati in navdušiti naša srca, ker se istovetijo z našo osebno dolžnostjo po razvoju. Le tako se bo energija, ki jo posamezniki vlagamo v skupnost, z našim delovanjem pomnožila, namesto da bi se razsušila, posameznike izčrpala in prej ali slej oškodovala življenje skupnosti same.

Brez nadaljnega, mnogo takih idealov in vrednot, ki so temeljni kamen naših domov in organizacij, so še prav tako veljavni danes kot sredi prejšnjega stoletja. Morebiti so celo danes, zaradi splošne zmede sodobne kulture, še bolj nujno potrebni. Nekateri drugorazredni (sekundarni) cilji pa morda zahtevajo pregled in premislek. Tretji verjetno potrebujejo bistvene spremembe. Kateri spadajo eni, drugi ali tretji skupini je vprašanje, ki si ga moramo kot skupnost ponovno nastaviti v osebni razmišljanju in družbeni debati. Gotovo ne bomo vsi istih mnenj, gotovo je pa tudi, da potrebujemo priti do nekaterih skupnih zaključkov.

Te skromne besede naj ne bojo vznemirljive. Skupnost, z njenim sodobnim stanjem, ima, po mojem, do te debate pravico in dolžnost. Čim jasneje bomo videli pri čem smo, jasnejše bomo tudi znali kritično razločiti kaj je nepogrešljivo, pri čem moramo vztrajati, kaj spremeniti in kaj zboljšati. In s to jasnostjo si bomo tudi uspešneje znali poiskati sredstva.

Vemo od kod prihajamo; naj nam bo to luč da prenovljeno razmišljamo kaj dandanes smo in kam gremo, da bomo tudi bolj učinkovito vedeli kako. To naj nas ne vznemirja negativno, zvabi pa naj nas k premaganju okamenelosti, da bomo lahko potom prodiranja v realnost boljše odločali, kot posamezniki in kot skupnost.

Hvala lepa!

Martín Sušnik

SLOVENSKI MINISTER V ARGENTINI

Minister za javno upravo Boris Koprivnikar se je od 9. do 12. oktobra v Buenos Airesu udeležil Svetovne konference Mednarodne telekomunikacijske unije (ITU). Spremljala sta ga Jurij Bertok, generalni direktor za informatiko in Bojan Križ, generalni direktor za informacijsko družbo. V ponedeljek 9. oktobra je bil minister Koprivnikar na ITU konferenci tudi govorec na High Level Segment in v sredo 11. oktobra je nastopil na okrogli mizi ministrov, kjer je imel govor na temo Digitalne ekonomije.

Ob robu konference je imel šest bilateralnih srečanj z argentinskimi sogovorniki na nacionalnem nivoju, nivoju province in na

nivoju mesta Buenos Aires. Imel je delovno srečanje z g. Andresom Ibarro, argentinskim Ministrom za modernizacijo, z Diegom Cagliarom, podsekretarjem za mednarodne odnose province Buenos Aires, z Marcelom Funesom iz Ministrstva za javno upravo mesta Buenos Aires ter z Gustavom Ferrarijem, svetovalcem Ministra za pravosodje province Buenos Aires. Na vseh srečanjih so bile teme pogovorov Digitalni enotni trg, napredek Slovenije na področju e-uprave, razvoj širokopasovne internetne infrastrukture do leta 2020 ter iniciativa Slovenija, kot zelene referenčne države v digitalni Evropi. Slovenija je na področju digitalizacije in elektronskih storitev na področju javne uprave v zadnjih letih napredovala, sprejeto ima Digitalno strategijo do leta 2020 in je v skladu z indeksom DESI (Digital Economy and Society Index) za leto 2017 na-

redila v zadnjem letu največji napredek med vsemi državami Evropske unije. Sogovorniki na argentinski strani so izrazili veliko zanimanje za slovensko znanje in izkušnje na področju digitalizacije družbe in državne uprave in sprejet je bil dogovor, da bosta državi na tem področju v prihodnje tesneje sodelovali z namenom prenosa znanja in izkušnji Slovenije argentinski strani.

Minister se je v nedeljo 8. oktobra v spremstvu veleposlanice Jadranke Šturm Kocjan srečal tudi s Slovenci iz San Justa in jih nagovoril ob 61. obletnici njihovega doma. Ob tej priložnosti se je tudi sestal z g. Juretom Komarjem, predsednikom Zedinjene Slovenije, ter predsedniki slovenskih društev iz Buenos Airesa.

VBA - Petra Česen Čatar

SUPER NEDELJA

“Super terek” je pomemben dan za ameriško politiko, saj takrat več držav naenkrat glasuje. No, in tokrat je nas doletela “super nedelja”: v Argentini bomo slovenski državljani v nedeljo 22. oktobra lahko kar dvakrat volili. Na dan, ko bomo Argentinci izbirali nove člane domačega kongresa bodo v Sloveniji potekale predsedniške volitve. In okoli 5000 slovenskih državljanov s stalnim prebivališčem v Argentini bo ta dan imelo pravico odločati o bodočnosti obeh držav.

Odkar je Slovenija leta 1991 postala suverena Republika in smo posledično dobili pravico do slovenskega državljanstva in do glasovanja se to prvič dogaja.

Kaj bomo pa za vsako državo izbirali?

V Argentini je na vrsti delna menjava članov obeh hiš Kongresa: polovica poslancev in tretjina senatorjev se poslavlja od svojih mest: izvolili bomo 127 poslancev za štiriletno dobo 2017/2021 in 24 senatorjev za šestletno dobo 2017/2023.

Po provincah so mesta poslancev, ki se bodo izvolili, razdeljena tako: Buenos Aires (35), Capital Federal (13), Córdoba (9), Santa Fe (9), Entre Ríos (5), Mendoza (5), Chaco (4), Tucumán (4), Catamarca (3), Corrientes (3), Jujuy (3), La Pampa (3), Misiones (3), Neuquén (3), Salta

(3), San Juan (3), San Luis (3) y Santa Cruz (3), Santiago del Estero (3), Chubut (2), Formosa (2), La Rioja (2), Río Negro (2) in Tierra del Fuego, Antártida e Islas del Atlántico Sur (2).

Vladajoči Cambiemos potrebuje visoko število glasov, da si zagotovi obnovo vseh svojih poslanskih mest, ker letos zapade mandat 41 od njihovih 87 poslancev.

Prav tako Massa in njegov Frente Renovador, danes v koalicijski stranki 1 País: kar 20 od skupnih 37 mest morajo ubraniti.

Malo lažjo panoramo naj bi imel peronizem (zdaj Unidad Ciudadana in PJ): obnoviti morajo 32 mest (od 72), ki so si jih priborili v letu 2013, v najslabših volitvah njihove vlade.

V prestolnici ima vladajoči Cambiemos zagotovljeno zmago s prvo kandidatko Eliso Lilito Carrió. Upajo si celo napovedovati rekordno število glasov.

V provinci Buenos Aires je Cambiemos na prvo mesto liste postavil Gracielo Ocaña, ki prihaja iz vrst Lilite Carrió, zraven je pa še nekaj manj znanih kandidatov. Za kampanjo se je pa zavzela kar sama guvernerka María Eugenia Vidal: koalicija upa, da ji bo z njenim dobrim imenom in karizmo uspelo pridobiti največ glasov. To naj bi potrjevale tudi raziskave javnega mnenja. Med kandidati kirčnerizma tu omenimo bivšega župana Matanze Fernanda Espinozo na tretjem mestu in pa bivšega guvernerja Sciolija na petem.

Osem provinc bo pa izbiralo še senatorje, in sicer dva za stranko, ki dobi največ glasov in enega za “drugo mesto”: Buenos Aires, For-

mosa, Jujuy, La Rioja, Misiones, San Juan, San Luis in Santa Cruz.

Od teh 24 senatorskih mest jih bo največ postavil na kocko PJ (peronizem/kirčnerizem), najhujša bitka pa nedvomno poteka v provinci Buenos Aires, kjer kandidira Cristina Fernández Kirchner. Iz rezultatov primarnih volitev PASO je razvidno, da naj bi bivša predsednica imela zagotovljeno mesto v senatu, prav tako prvi predstavnik Cambiemos Esteban Bullrich, nihče pa si ne upa zagotoviti katera od strank bo prevladala in dobila še drugega senatorja. Po tem, ko je na PASO vladna koalicija za manj kot odstotek glasov ostala na drugem mestu, zadnje tedne optimistično napoveduje spremembo trenda in zmago v provinci. Sarhastični analisti pripisujejo to spremembo neprestanemu pojavljanju bivše predsednice na medijih: skozi ves čas svoje vlade ni sprejemala nikakršnih vprašanj iz strani novinarjev, zdaj pa roma iz televizije na radio in spet nazaj in odgovarja na vsa vprašanja, a nekateri menijo, da je “nema” Cristina na volitvah prejemala boljše rezultate. Volitve bodo končno razkrile, ali bo v senat vstopil Jorge Taiana ali pa Gladys Gonzalez.

Vse politične sile v državi pa pri teh volitvah merijo moči -zdaj smo prav v sredini mandata predsednika- in se že pripravljajo na ključno leto 2019, ko bo pri predsedniških volitvah Macri iskal nov mandat, peronizem se bo pa v zdaj še neznani zasedbi in obliki skušal vrniti na oblast.

Kaj pa v Sloveniji? Tam volimo predsednika. Ustava Republike Slovenije v svojem 102.

členu določa, da “Predsednik republike predstavlja Republiko Slovenijo in je vrhovni poveljnik njenih obrambnih sil.” Da ga državljani izvolijo na neposrednih, splošnih in tajnih volitvah za dobo 5 let, za izvolitev pa mora doseči večino veljavnih glasov.

Da je njegova služba, da:

- razpisuje volitve v državni zbor;
- razglasa zakone;
- imenuje državne funkcionarje, kadar je to določeno z zakonom;
- postavlja in odpokliče veleposlanike in poslanike republike in sprejema poverilna pisma tujih diplomatskih predstavnikov;
- izdaja listine o ratifikaciji;
- odloča o pomilostitvah;
- podeljuje odlikovanja in častne naslove;
- opravlja druge zadeve, določene s to ustavo.

Do danes je neodvisna Republika Slovenija imela štiri predsednike: Milan Kučan je službo opravljal od decembra 1991 pa do decembra 2002; sledil mu je Janez Drnovšek do decembra 2007, za njim Danilo Türk do decembra 2012. Takrat je bil za prvi izvoljen Borut Pahor, ki sedaj kot favorit kandidira še za drugega. Čez dober teden bomo izvedeli, če mu je uspelo. Ali pa morda kateri od ostalih kandidatov preseneti Slovenijo in mu uspe priboriti se v drugi krog, ki je predviden za nedeljo 5. novembra.

Bodočnost je v rokah nas, državljanov!

Mariana Poznič

PREDSEDNIŠKI KANDIDATI

Suzana Lara Krause
(SLS)

Roj. 15. 3. 79, profesorica slovenščine in ruščine, samostojna podjetnica. Politično je aktivna od 2010. O sebi pravi, da se je pripravljena boriti proti korupciji, proti kvarnim posledicam preteklih režimov. Želi pokazati Sloveniji, da razume matere, podjetnike, kmete, obrtnike in delavce ter vse tiste, ki so vedno pozabljeni, izpuščeni, etiketirani in potisnjeni na stran.

Odmevala je njena izjava, da zna vložiti kumarice in skuhati marmelado, pozneje pa je pojasnila, da je s tem želela poudariti svoje korenine in tradicionalno vzgojo. Je poročena z Američanom in ima dva otroke.

Na vprašanje, kako oblikuje vest: »Tradicionalne družinske vrednote, v katerih sem bila vzgojena, in znanje, ki sem ga skozi življenje, s šolanjem in življenjskimi izkušnjami, pridobila. Skromnost, delavnost in poštenost so moje vodilo.«

Angela Likovič
(Za otroke!)

Roj. 27. 1. 44, upokojena univ. dipl. organizatorica. Dolgo je bila zaposlena na področju šolstva, v času vlade Andreja Bajuka nekaj mesecev državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo. Znana je kot zagovornica krščanskih

vrednot in tradicionalne družine ter odločna nasprotnica pravice do splava. V kampanji napoveduje, da bo predsednica s poslušom za ljudi in slovensko kulturo.

Z možem živi v Grosupljem, je mama dveh otrok in ima več vnukov.

Vest oblikuje po desetih Božjih zapovedih. »To je moje vodilo. In če bi vsi ljudje sveta in Slovenije bolj živeli po teh desetih Božjih zapovedih, bi bili zaporji mnogo bolj prazni, mnogo manj tajkunov bi bilo, ki ne bi kradli ... Skratka, imeli bi mnogo boljše medsebojne odnose.«

Maja Makovec Brenčič
(SMC)

Ministrica za izobraževanje, znanost in šport, roj. 27. 5. 69, po poklicu je profesorica mednarodnega poslovanja.

Delala je kot docentka, v letih 2010/13 je vodila svet Nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu, kjer je bila deležna tudi očitkov zaradi prejemanja dodatkov za stalno pripravljenost, ki pa jih je vrnila. Leta 2013 je bila imenovana za prorektorico Univerze v Ljubljani.

Leta 2015 je postala ministrica za izobraževanje v vladi Mira Cerarja. Na predsedniških volitvah nastopa kot kandidatka SMC, podpira pridobitev volilne pravice s 16. letom in ustavni veto predsednika republike. Je vdova brez otrok.

Vest oblikuje po več vrednotah. »Predvsem po poštenosti, iskrenosti, verjetju v sočloveka, po dobrem ... Prav zato, ker menim, da velikokrat pozabimo na to, kaj vse človek je, in predsednik mora biti najprej človek.«

Boris Popovič
(Slovenija za vedno)

Roj. 5. 9. 62, gimnazijski maturant, od leta 2002 do danes župan v Koprju, kjer mu nihče ne odreka razvoja, ki ga ga je Koper doživel v njegovem mandatu, pogosto je pa tudi klican na sodišča. Od volitev si obeta tudi politični kapital za naslednje, državnozbornske volitve; ker v 26 letih samostojne države »nismo naredili tistega, kar smo želeli in kar bi lahko« in so na vrhu potrebne spremembe. Znan je tudi kot športni navdušenec, bil je predsednik Nogometnega kluba Koper. Je poročen in ima tri otroke.

O možnosti za odločitev za splav je povedal, da je ta nujno potrebna: »Tudi v ustavi je zapisano. Ravno tako pretirano trpljenje človeka, ko res ne more več in mu ni več pomoči, mu je tudi potrebno pomagati.«

Andrej Šiško
(Zedinjena Slovenija)

Rojen 24. 4. 69, inženir informatike, avtor in urednik, končuje študij marketinga. Že kot dijak je somišljeniki ustanovil ilegalno Anti Komunistično Organizacijo Slovenije, pozneje pa še Fronto za samostojno Slovenijo in Gibanje za odcepitev Slovenije. Bil je med organizatorji Slovenske garde, ki je sodelovala z obveščevalno službo slovenske Teritorialne obrambe.

Leta 2007 je bil obsojen zaradi poskusa umora, iz zapora, kamor so ga odpeljali s soodloženja kandidatov za poslance v DZ, pa je prišel leta 2009. Zavzema se za »vrnitev ukradene

države slovenskemu narodu in slovenskemu ljudstvu«. Je oče treh otrok.

Vedno si je prizadeval za pravico do življenja: »Dobro se zavedam konfliktnosti pravic, kot nam razlagajo, na eni strani staršev, na drugi strani pa še nerojenega otroka, ki je v resnici živo bitje. To je problem in mislim, da je tudi predsednik dolžan na to opozarjati.«

Marjan Šarec
(Lista Marjana Šarca)

Kamniški župan, roj. 2. 12. 77, je univ. dipl. igralec. Delal je kot novinar ter imitator mnogih znanih osebnosti. Leta 2010 se je odločil, da se bo potegoval za mesto župana Kamnika, kar mu je tudi uspelo. Za predsedniško kandidaturu se je odločil, ker je prepričan, da je čas za zamenjavo generacij na najvišjih položajih.

V kampanji je bil deležen nekaterih »nizkih udarcev«, predvsem zaradi dejstva, da je bil posvojen. Tega, pravi, ni nikoli skrival, je pa hvaležen krušnima staršema, da sta ga vzgojila v osebo, kakršna je. Je poročen, ima dve hčerki.

O problemu splava je dejal, da je vsak splav treba poskušati preprečiti, vsak splav je tragično dejanje. »Vendar pa, če do njega pride, ne smemo nikogar obsojati. Ta pravica je zapisana tudi v ustavi. In menim, da je boljše tako, kot pa, da bi se splavi potem opravljali na črno in bi bilo s tem še kakšno življenje ogroženo.«

Borut Pahor
(neodvisni kandidat)

Roj. 2. 11. 63, univ. dipl. politolog, Predsednik Republike Slovenije. Marca 1997 je pos-

tal predsednik takratne ZLSD, pozneje SD in stranko vodil skoraj 15 let.

Junija 2004 je bil izvoljen za poslanca v EP, leta 2008 je postal predsednik vlade, ki je mandat končala predčasno, ko mu DZ sept. 2011 ni izglasoval zaupnice. Leta 2011 je odstopil z mesta predsednika stranke, nato pa leta 2012 presenetljivo zmagal na predse-dniških volitvah. Tokrat velja za absolutnega favorita. Na družbenih omrežjih je sprožil celo fenomen posnemovanja, "boruting". Tekmeci mu pa očitajo pomanjkanje državniške drže in jasno opredeljevanje do nekaterih vprašanj.

Prepričan je, da je osrednja vloga predsednika republike, da povezuje ljudi v močno skupnost in da je sodelovanje z vsemi poslanskimi skupinami nujno. Z odvetnico Tanjo Pečar ima sina Luko.

O arbitraži je dejal, da jo je treba uveljaviti z dialogom. »Zakaj? Zato, ker imamo poleg mednarodnega prava na svoji strani tudi veliko podporo mednarodne skupnosti, ki je ne smemo izgubiti s tem, ko bi jih prestrašili z možnostjo, ko bi poskušali mi enostransko z uporabo sile določiti mejo.«

Ljudmila Novak
(NSi)

Predsednica NSi, roj. 1. 8. 59, dipl. iz slovenskega in nemškega jezika. Politično pot je začela z vstopom v Novo Slovenijo leta 2000, leta 2001 je bila izvoljena za županjo Moravč, leta 2004 je bila izvoljena v EP. Leta 2008 je bila izvoljena za predsednico NSi, stranki se je pod njenim vodstvom uspelo znova uvrstiti v DZ. Bila je ministrica za Slovence v zamejstvu in tujini v vladi Janeza Janše.

Leta 2014 je bila znova izvoljena v DZ.

Napoveduje, da bo ob morebitni zmagi predsednica vseh državljanov, v javnih nastopih pa rada poudari, da je »za Slovenijo dobro le najboljše«.

Je poročena, z možem Romanom imata tri otroke in pet vnukov. V prostem času se rada posveča vnucom in vrtnari, nabira gobe in bere.

O arbitraži je poudarila, da je dialog nujen. »Slovenija mora pripraviti vse zakonodajne podlage, Evropska unija je na naši strani, potem pa se bomo lahko tudi naprej pogovarjali o vseh podrobnostih s Hrvaško.«

Romana Tomc
(SDS)

Roj. 2. 11. 65, aktualna evropska poslanka, dipl. ekonomistka. V času predsedovanja Slovenije Svetu EU je bila državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Bila je direktorica Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije, v mandatu 2011/14 pa poslanka DZ.

Prepričana je, da je Slovenija pravzaprav preveč razdeljena in to nas hromi pri nadaljnjem razvoju.

O arbitražnem sporazumu meni, da ni v prid Sloveniji, kljub temu je treba s Hrvaško vzpostaviti dialog: »Aktualna diplomacija je popolnoma padla na izpitu in se smeši. Mi bi morali ubrati enoten jezik. To ni vprašanje vlade, to je vprašanje Slovenije.«

vir: STA, Radio Ognjišče

Vinko s sorodniki: družine Rode, Breznik, Kokalj, Klemenčič

NAŠI ZAČETKI V ARGENTINI

09

Moja zgodba

Vinko Rode

Naša družina –starša, teta Micka in 5 otrok– smo prepluli ocean z ladjo Omar Bundy in se ustavili pred Buenos Airesom pred božičem 1948. Po prazniku je ladja zapeljala v pristanišče. Da bi nas kdo čakal se ne spomnim. Slovencev nas je bilo na tej ladji malo: spomnim se družin Lužovec, Poznič, Oven, Clemente in nobenega duhovnika. Za božič sta brata Oven sklicala k liturgiji božičnih besedil in pesmi. Med vožnjo smo imeli tečaj španščine z g. Šušteršičem. Vem, da je pristoval tudi Poglajen (oče).

Naša skupina je čakala na ladjo menda dva meseca v Grugliascu pri Turinu. Spomnim se g. Dobriška in vsakodnevnih pobožnosti poleg sv. maše. Pozno v noč pa moški ob taroku, moj oče, bratranec Ivan Rode g. Vehovec in še kdo. Vsi smo spali v velikem prostoru – natrpani– oni pa igrali včasih celo noč.

V Grugliascu nas je prehitela skupina špitalskih beguncev: družine Črnak, Vrečar, družina tete Ane Kokalj (Čadovi). Mi pa smo še čakali na ladjo. Ampak tam smo se dobro imeli. Končno smo prišli na vrsto v začetku decembra, se vkrcali v Genovi. Jaz sem prvič videl morje. To je bilo sijajno; pluti proti novi deželi. Imeli smo dva zaboja prtljage.

Na ameriški transportni ladji smo bili v vsem preskrbljeni, hrana izborna (celo sadje in sladole). Do Gibraltarja je bila vožnja mirna, a na odprtem morju, na Atlantskem oceanu, so nas zajeli silni viharji, da smo vsi dobili morsk bolezen. Od Slovencev le dva nista zbolela: Ivan Lužovec in Jože Poznič. Stregla sta bolnikom kot bolničarja. Jaz sem bil kar hitro dober, dočim je bila sestra Mara ves čas "bolna".

Zame in za večino je bila vožnja čudovit dogodek, a se podrobnosti kaj dosti ne spomnim.

Še en vihar nas je dobil, a v glavnem smo imeli lepo vreme. Osebnost sem bil največ na krovu in občudoval morje in delfine, leteče ribice, v daljavi kako ladjo, ukrivljen horizont.

Teta Ana (Navžarica iz lhana) je pisala skromne dnevne zapise, nekaj ladijski dnevnik,

kjer prevladuje občutek, kako da se dokončno oddaljujemo od domovine, gremo v neznan svet, v "Garantino, kjer bo tudi naš grob". Nikoli več Slovenije – izgubljena in potopljena domovina. Neznanska žalost ob spoznanju, da ne bo poti nazaj, zdaj smo izseljenci, ne več begunci. A večina nas je plulo v novo deželo z upanjem in radovednostjo, kako pač bo.

Iz ladijskega tečaja španščine se spomnim izreka: "En el país de los ciegos el tuerto es rey".

No, mi smo pa pristali v deželi, ne sicer slepi, pač pa mutasti. Ni bilo lahko. Prvi kontakt v Argentini je bil verjetno g. Lenček: prvo zasilno stanovanje smo namreč dobili blizu lazarisovske centrale na ulici San Jose, nekak penzija, natrpan s posteljami naših priseljencev. Spomnim se Pahorjevih, Modrovih, (oče Jakob se je na večer "knajpal" na terasi: bos je hodil po mokrem podu). Vem, da smo tam spali, a ne spomnim se, da bi tam tudi jedli.

Oče in Tone sta dobila delo v "fabrica de ladrillos", torej izdelovanje opeke, ročno, blato v modle, in potem sušit. Sproti se je štel, koliko komadov na dan, in po tem je bila plača. Do Lanusa sta se vozila z vlakom. Zame so dobili delo v Munro: delavnica za električna stikala in podobno. Več Slovencev nas je bilo –mladi fantiči– spomnim se pa le Franceta Gerkmana. Le tisto poletje sem tja hodil delat. Na kosilo smo hodili h ge. Polak: prav dobro in gosto juho je kuhala, da je zalegla za vse. Marca 49 sem pa že šel v kolegij v Escobar, k lazarisom. Tako tudi moj brat Franci.

Obe sestri sta šli služiti: Francka k družini Marini, blizu Jauregui, Mara pa k družini Malman. Francka je tisto leto pisala dnevnik, ki je eno samo domotožje. Zelo težko je bilo življenje v novi svet. Proti koncu tistega leta je zapisala prve španske besede. Govorila je seveda že prej. Zvezek je dragocen dokument tistih let. V resnici je njeno "duševno" življenje, nadaljevanje begunskih let: Marijina kongregacija, katoliška akcija, obveznosti sestankov (z Nado in s Pavlo) in celo članarine, kot če bi veljala še ista pravila.

Moj Escobar (Escuela Apostólica) – tudi domotožje: in skoro travmatično življenje v novo okolje. Konec je bilo taboriščnih varnih let, tako prijaznih za dijake, kjer so cvetela prijateljstva. Zdaj smo bili razpršeni, silno smo pogrešali drug drugega (pisma iz tistih let to izpričujejo). Brez družine in brez prijateljev, naenkrat sem bil kot zapuščenec. Poleg bogoslovcev nas je bilo 6 slovenskih "apostolinčkov". Seveda smo se skupaj držali: tako "družno", da so nas

vzgojitelji začeli siliti, da se moramo pomešati z domačini. Torej prvi stiki z argentinskim svetom so bili zame težki.

Isto se je dogajalo salezijanskim gojencem v Bernalu: bilo jih je čez 20. Domotožje je bilo tako boleče, da so na skrivnem sklenili, da bodo neke noči pobegnili iz kolegija. To mi je zaupal prijatelj Dane V. G. Mernik je o tem izvedel in jih prepričal ter pomiril.

Naši prvi vtisi ob prihodu v Argentino? Moj oče, po srcu in po življenju kmet, se je v Emigrant hotelu samo spraševal: Kam smo prišli, kam smo prišli? Seveda, doživljali smo dvojno spremembo: iz kmetov v mestni babilon pa iz mile slovenske tradicije v čisto drugačen kulturni svet, latinski. Seveda je bilo travmatično. Kam smo prišli! Kmetje so si želeli čimprej na obdelovanje zemlje. A to bo za pozneje, če sploh, treba je preživeti, torej nekaj zaslužiti. Večina je prišla za prvo delo, ki se je ponudilo. Emblematične firme tistih let: Tintorería Morón, malo pozneje v Ciudadeli "Tomasito", javna dela na Ezeizi v Ciudad Evita. Posebno pomembno vlogo so imele nedeljske sv. maše "na Belgrano": to so bila snidenja in srečanja "razkropljene črede" v novem svetu.

A vse to je že beležila Svobodna Slovenija: ta kronika je dosegljiva celo na medmrežju.

Na Martincu smo bili najemniki, druge centrale še ni bilo. Na Markeževini se je marsikaj dogodilo in proslavilo.

Primer moje 4. gimnazije leta 48 –male mature– je emblematičen. Polovica sošolcev nas je pristalo v Argentini, druga polovica pa v Severni Ameriki, večina v Clevelandu. Čez leta se je pokazalo, posebno ob hujših krizah, da so oni šli v prvi svet, mi pa v "ciganski" tretji svet. Češ, kako smo se nasankali. Ko sem to nekje zapisal so mi nekateri pritrjevali (malo so se muzali). Ker je Argentina v neki meri "pais de chantas", žal je tako. A živi tudi iz zdrave katoliške tradicije in organizacijsko iz liberalnih konservativcev. Argentina nas je sprejela in nam dala vse pravice kot lastnim sinovom. Ni nudila posebnih ugodnosti priseljencem, a pustila nam je svobodno združevanje, organiziranje in rast. V tem je njena širokogrudnost. Razumljivo je tudi, da smo begunci pred komunizmom simpatizirali z "vojsko". Saj je bila vprežena v boj proti subverziji (levičarski). Naravno! To mora mladi rod razumeti.

Tako je nastal slovenski argentinski čudež – a to je že druga štorija. To je zgodba naših organizacij. Zgodba Društva Slovencev, danes Zedinjene Slovenije, zgodba S.K.A. ali naše SAZU v malem, zgodba dušnopastirske misije, družabne pravde, mladinskih organizacij, pevskih zborov, odrskih družin, zgodba slovenskih sobotnih šol. Zgodba slovenskih Domov!

Morda smo še celo desetletje upali in računali na "vrnitev v domovino" – Argentina še ni bila domovina. A prva generacija beguncev počiva v argentinski zemlji in ni dočakala padca komunizma. Kar nam je bilo dano vsaj mlajšim. To smo dočakali kot prelomen, "tektonski" premik. A tudi spoznali – pozno in globoko razočarani, da naše nekdanje Slovenije ni več. Ta še išče svojo dušo.

Tisti, ki smo bili v najstniških letih, smo najbolj občutili ta prelom v našem življenju. Verjetno so sošolci, ki so se zaposlili v svetnih poslih, lažje prebrodili leta prilagajanja v novi svet in drugo kulturo. Sicer pa je generacija naših staršev –torej prva– ostala življensko navezana na slovensko skupnost. Ustvarili so celo slovensko-argentinski čudež: versko in kulturno življenje, sprva kot geto (skoro) a v popolni svobodi misli in prepričanj, v ustvarjalnem zagonu kot pričevalci svobodne Slovenije, svobodne misli in sčasoma Slovenije v svetu, ki je dočakala slovensko državo.

KOLEDAR

21. oktobra

Redni pouk SSTRMB

21. oktobra ob 8:00 pm

"Charleyeva tetka" v Našem domu

21. oktobra ob 9:00 pm

Kulturni večer SKA

28. oktobra

Izlet slovenskih šol v Glew

28. oktobra ob 3:00 pm

Redni pouk SSTRMB

29. oktobra

Obletnica na Pristavi – Slovenski dan

OSEBNE NOVICE

† SMRT

Umrla je gospa **Kati Čeč roj. Lah**.
Naj počiva v miru, molimo za njeno dušo!

PONOVITEV IGRE v soboto, 21. oktobra ob 20. uri

CHARLEYEVA TETKA

v izvedbi Gledališke skupine
Našega doma, v režiji Ivane Tekavec.

THOMAS BRANDON

BUSQUEDA LABORAL

Encargado para kiosko y mini bar con venta de comidas rápidas en el Mercado Central.

Horario: noche/mañana.

Contacto para CV y referencias:
11 5512 6709

NA VOLITVE BOMO ŠLI Z VESELIM OBRAZOM IN S ČUTOM ODGOVORNOSTI

Volili bomo osebo, ki bo resnično predstavljala nas vse in vsakega posebej. Upati smemo, da se kandidati in kandidatke tega zavedajo, in upati smemo, da bomo mi, volivci znali razločevati dobro od manj dobrega, pristno od narejenega, slovensko in državniško zavest od narejene vljudnosti. Na volišča bomo šli z veselimi obrazom in s čutom odgovornosti.

Pater Branko Cestnik nas v uvodniku v Družini, spodbuja za več veselja, več radosti in dobre volje. Ima prav! Domovinska zavest bi nas morala spodbujati, da bi morali biti bolj sproščeni. Kar spodbudil me je, da o tem tudi kaj rečem.

Ljudje dobre volje, zlasti pa vsi tisti, ki se trudimo, da bi ohranjali svojo krščansko zavest, pristno slovensko držo, bodimo med temi srečneži. Imamo dovolj tehtnih razlogov, da bi to lahko bili. Ko bi bili v javnosti bolj aktivni, bi nas morda opazil tudi gospod p. Cestnik. Če upoštevamo pravilo, da je zgodovina tudi učiteljica in se ozremo po delih naših prednikov, lahko ugotovimo marsikaj dobrega, vredno posnemanja, prava hrana za optimizem.

Desetletja pred prvo svetovno vojno so bila za naše kmete in nastajajoči delavski razred težki časi. Takrat je nastopil Janez Evangelist Krek, ki je s številnimi sodelavci, zlasti duhovniki, vse te splošne in stanovske razmere spravil v razmeroma dober red. Za kmete je ustanovil zadruge, s katerimi so si pomagali iz velikih težav. Za delavce je ustanovil posebne trgovine, tako imenovane konzume, neke vrste združne trgovine, iz katerih so se po ugodnih cenah oskrbovali delavci. Bilo je pravo prerčenje za ene in druge in za Slovenstvo kot tako. Slovenci so se tudi politično prebudili ter organizirali. Vse to je dosegel s svojo Slovensko ljudsko stranko, ki se danes na splošno imenuje krščanska demokracija. Liberalci in socialni demokrati pri tem pionirskem delu niso sodelovali. Potem se je uspeh te stranke še ponovil – tik pred drugo vojno, ko je na volitvah dobila okrog 80 % glasov. In spet, z največ glasovi na prvih demokratičnih volitvah, leta 1990. Imamo torej zakoreninjeno demokratsko stranko, na katero se lahko s ponosom in narodno

zavednostjo naslanjamo. Že zaradi tega smo ljudje dobre volje lahko bolj veseli, sproščeni in zavednejši narodnjaki.

Seveda, s časoma so nastajale še nove stranke – tudi nad tem se lahko veselimo. A prišla je druga vojna in revolucija, ki je ustaljena demokratične razmere pohabila in uničila. Starim komunističnim strukturam, revolucionarjem in njihovim naslednikom, vse do danes, je najbolj nadležna prav obnovljena krščanska demokracija. Že v času okupacije in potem ves čas po vojni so najsrdejeje razbijali prav njo. Politiko odstranjevanja obvladajo prav mojstrsko. Predvsem v tem, ker k sodelovanju priključujejo tudi druge strukture, če je le mogoče kar iz vrst kristjanov samih. Kandidatka današnje krščanske demokracije ima prav zanimive tekmice. Iz starih revolucionarnih struktur nastopa kandidatka, ki nas Slovence še vedno ločuje in službeno odklanja osnovne človekove pravice.

Novi časi so revolucionarjem onemogočili nadaljevanje njihovega strahovladja. Politične voditelje spet lahko na novo volimo, izbiramo in se o njih pogovarjamo.

Za bližajoče predsedniške volitve imamo množico kandidatov. Franci Feltrin je v Časniku.si, dne 2. oktobra 2017, sproščeno in nekako veselo o njih spregovoril. Posebej je pokazal na zadnje prijavljeno kandidatko Romano Tomc in citiral je njene misli, namreč, da bo politično funkcijo opravljala s polno, predvsem z moralno odgovornostjo in sicer »do vseh državljanov«. Lepo in prav. Sem pa to isto zagotovilo slišal iz ust prve prijavljene kandidatke Ljudmile Novak že prej. Gotovo bomo razna ponavljanja še slišali. – važno bo, kdo jih bo spregovoril. Volili bomo osebo, ki bo resnično predstavljala nas vse in vsakega posebej. Upati smemo, da se kandidati in kandidatke tega zavedajo, in upati smemo, da bomo mi, volivci znali razločevati dobro od manj dobrega, pristno od narejenega, slovensko in državniško zavest od narejene vljudnosti. Na volišča bomo šli z veselimi obrazom in s čutom odgovornosti.

Jože Strgar - Časnik.si

NEPOZABEN DAN UČITELJEV V PREŠERNOVI ŠOLI

Kako je za nas pomemben mesec september! V Argentini 11. septembra praznujemo dan učiteljev, 21. je prvi pomladni dan in dan študentov ter 24. slovenski dan učiteljev. Takrat se spomnimo na Antona Martina Slomška kot zavetnika vseh učiteljev. On ni kazal poti, po kateri sam ne bi hodil. Kar je govoril, je delal. Kar je učil, je živel.

Lepo presenečenje smo doživeli na Pristavi v soboto, 7. oktobra, ko smo pri odličnem in skrbno pripravljenem zajtrku prejeli poklon. Najprej se nam je učiteljem v imenu staršev zahvalila Rotija Grbec Zarnik, ki je med drugim rekla: »Naj doživite v slovenski šoli grejejo vaša srca, naj svetloba Slomškovega duha sije v vas vsak dan, naj vam hoja po njegovih stopinjah trajno izrisuje lik vodnika in vzornika.« Nato so otroci prebrali besede zahvale za podarjen čas, dobro voljo, potrpežljivost in ljubezen. Izročili so nam lepo darilce in slovenski šopek, ki predstavlja življenje, v katerem so sreča, zdravje in veselje.

Z nasmehom in kakšno solzico smo se lepo zahvalile ter izrazile ljubezen do tega, kar delamo, kar gradimo z otroki, za kar se žrtvujemo. Zgled so nam bile naše nekdanje učiteljice in zgled dajemo naprej, ker vemo, da tega otroci ne bodo pozabili.

Na voščilnici je bilo zapisano, da se najlepšega darila ne da kupiti, ne zaviti, ne naročiti. Najlepše darilo se lahko le pokloni, ker domuje v srcu!

Monika Češarek Kenda

50. PRISTAVSKI DAN
& 62. SLOVENSKI DAN
29.10.2017

S P O R E D D N E V A

10:00 Priprava stojnic (štantov)
11:00 Zbiranje gostov
11:15 Pozdravi, dviganje zastav ter himni
11:30 Sveta maša in prenos relikvij bl. Lojzeta Grozdeta v pristavsko kapelo
12:30 Otvoritev likovne in fotografske razstave
12:45 Začetek družabnega dela pri pogrnjenih mizah na vrtu Pristave
Za vse navzoče bo za kosilo dobra in bogata ponudba na stojnicah
14:00 Otvoritev kulturnega dela
16:15 Pozdravi, zahvale, podelitev priznanj

»Kdor spoštuje preteklost ima v rokah prihodnost«

REPÚBLICA DE ESLOVENIA 1851

Fundación Emilio Komar
CENTRO DE ESTUDIOS HUMANÍSTICOS Y FILOSÓFICOS
SADIDURÍA CRISTIANA
ACTIVIDADES 2017
La Fundación Emilio Komar invita a las

JORNADAS EN TORNO AL CURSO DE EMILIO KOMAR
PROBLEMAS HUMANOS DE LA SOCIEDAD OPULENTE
La vigencia de un curso 50 años después

En la sede de la Fundación Emilio Komar.
San Martín 945 PB 8
www.fundacionemilioskomar.com

MARTES 24 OCTUBRE

- 18 hs. Alberto Berro
El visionario pronóstico de Emilio Komar acerca de la caída del marxismo.
- 19 hs. Oscar Kitashima
El protagonismo de la tecnociencia y del economicismo en la marcha de la humanidad del siglo XXI.

MIÉRCOLES 25 OCTUBRE

- 18 hs. Albano Jofre
El marxismo como consecuencia del hegelianismo.
- 18:45 hs. Giselle Flachsland
La sociedad opulenta y su subordinación a los principios inmanentistas.
- 19:30 hs. Carolina Riva Posse
¿Cómo estar presentes frente al desmoronamiento de las certezas?

JUEVES 26 OCTUBRE

- 18 hs. Marisa Mosto
"Mística", crítica y utopía.
- 18:45 hs. Martín Susnik
Herencias marxistas en el mundo (no tan) libre.
- 19:30 hs. Juan Andrés Levermann
La diseminación del marxismo y el relativismo actual.

